

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Verschijnt maandelijks, behalve in augustus

*Samengesteld door de Stichting voor
Economisch Onderzoek der Universiteit
van Amsterdam, redactie: Mevr. Dra. E.
Hijmans*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

De accountant en de kleine onderneming

B o s, P. J. H. J. — Uitgangspunt is de vraag in hoeverre de functie en de taak van de accountant bij de kleine onderneming verschilt van, resp. bijzondere aspecten vertoont in vergelijking tot die bij de middelgrote of grote onderneming. Als criteria voor de indeling der ondernemingen naar de grootte wordt daarbij uitgegaan van de mate waarin doorvoering van arbeidsverdeling mogelijk is zonder in strijd te komen met het economisch motief, en van de volkomenheid van de leiding.

De aard van de diensten welke de kleine onderneming van de accountant verwacht, verschilt niet principieel van die welke voor grotere ondernemingen worden verricht, maar het accent valt meer op het oordeel omtrent de juistheid van de jaarstukken in verband met de verhouding tot de fiscus. Ook zal de accountant meer adviezen moeten geven.

De vraag of een opdracht tot controle van de jaarrekening van een kleine onderneming aanvaardbaar is, zal vaak ontkennend moeten worden beantwoord. De schrijver behandelt de vraag of in dergelijke gevallen een algemene opdracht tot controle wél kan worden aanvaard; hierover bestaan in vakkringen uiteenlopende meningen.

Vervolgens wordt ingegaan op de verschillen tussen het kleine en het grotere bedrijf wat betreft de controlemiddelen en de wijze waarop zij worden gehanteerd.

Bijzondere vraagstukken rijzen ook speciaal bij de controle van het kleine bedrijf door het gevaar dat de accountant in het beheer wordt betrokken en dat daardoor de onafhankelijkheid van zijn oordeel in het gedrang komt. Hiermee houdt nauw verband de vraag hoe ver de accountant met het verlenen van adviezen moet gaan. Voorts wordt soms gevraagd of de accountant assistentie wil verlenen bij de administratie. De schrijver geeft aan, in welke gevallen dit zijns inziens onvermijdelijk is resp. tolereerbaar kan worden geacht, en hoe de hieraan verbonden bezwaren kunnen worden ondervangen of gereduceerd.

A II - I *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, maart 1957*
E 741.23 : E 643.02

III. LEER VAN DE INRICHTING

Elektronische installaties in de administratie

S w a a b, S. — Karakteristiek voor de „geïntegreerde” elektronische systemen voor verwerking van gegevens is in de eerste plaats de enorme snelheid waarmee de verwerking plaats vindt. Het tweede karakteristieke element bestaat hierin dat vanaf het moment dat gegevens in de machine gevoerd worden totdat de resultaten in een of andere vorm zijn verkregen, nauwelijks enige interventie van bedienden mogelijk of nodig is, in tegenstelling ook tot halfautomatische-of ponskaartensystemen.

Iedere elektronische installatie omvat een aantal componenten die meestal worden aangeduid als: invoer, rekeneenheid, geheugen, besturingseenheid, uitvoer. De schrijver gaat vooral uitvoeriger in op de vraagstukken van de invoer en uitvoer - waartussen een zekere analogie bestaat - en op de ontwikkeling ten aanzien van het geheugen der machines. Hij vergelijkt verschillende invoer-middelen zoals de geponste papierband en de magnetische band, en bespreekt het vraagstuk van de „common language”. Vervolgens worden de mogelijkheden van het geheugen aan de hand van praktijkvoorbeelden geïllustreerd.

De schrijver bespreekt ook enkele praktische ervaringen en toepassingsmogelijkheden.

waaronder het ponskaartopneembiljet zoals dit hier te lande door een aantal electriciteitsgas- en waterbedrijven wordt toegepast.

Het artikel besluit met enkele opmerkingen over de mogelijke besparingen en de sociologische kant van het vraagstuk.

A III - 3
E 738.4

Financieel Overheidsbeheer, februari 1957

Invloed van automatisering op beheersdocumentatie en bedrijfsarchief

S w a b, S. — Na een vrij uitvoerige inleiding, waarin o.m. de inhoud van het begrip „automatisering der administratie” wordt aangegeven en de problemen van „invoer” en „uitvoer” der gegevens worden geschetst, komt de vraag aan de orde of het aantal documenten in een geautomatiseerde administratie groter of kleiner is dan in een die langs traditionele lijnen is ingericht. Volgens de schrijver is er geen twijfel aan dat bij een doeltreffende organisatie van het administratieve werk op een geïntegreerde elektronische installatie tal van kaartsystemen, staten of rapporten kunnen vervallen. Ook in vergelijking met de ponskaarten-administratie zal het aantal te gebruiken ponskaarten voor een transactie of een boekingspost belangrijk minder worden. Gegevens die dienen om andere gegevens op te zoeken, zoals stamkaartensystemen van debiteuren en werknemers, prijsboekjes, tarievenregisters, modellenlijsten e.d. kunnen veelal vervallen omdat dergelijke gegevens in het geheugen van de elektronische machine bewaard worden en via dit geheugen aan de ter verwerking aangeboden mutaties worden toegevoegd. Ook controlegegevens zijn misschien in sommige gevallen niet langer nodig. De magnetische band biedt voorts de mogelijkheid om de gegevens voor historische overzichten te bewaren, in plaats van gedrukte of geschreven staten.

Het is dan ook waarschijnlijk dat bepaalde archiveringswerkzaamheden vereenvoudigd zullen worden. Anderzijds zal de archivaris geconfronteerd worden met het probleem, een doeltreffende wijze van bewaren en terugvinden te verschaffen voor geposte papierband, ponskaarten en magnetische banden. Zoveel mogelijk stofvrije ruimten met controle op vochtigheid en temperatuur zullen hierbij gewenst zijn. Het zal de taak van beheersdocumentalist en bedrijfsarchivaris zijn, om de kortste weg aan te geven voor het verschaffen van gewenste inlichtingen; zij dienen daarom ook te worden geraadpleegd bij de studie der automatiseringsmethoden.

A III - 3
E 738.4 : E 735

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, maart 1957

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Internal Control and Legal Responsibility

L e v y, S. — In dit artikel wordt uiteengezet, in hoeverre de accountant in de Verenigde Staten verantwoording en wettelijke aansprakelijkheid draagt in verband met zijn onderzoek naar de effectiviteit van de interne controle.

De schrijver ziet dit onderzoek als een integrerend deel van de accountantscontrole, en acht het gewenst dat de accountant zijn bevindingen op dit punt meedeelt aan zijn cliënt. In het algemeen zal echter van een tekort schieten van de interne controle in het accountantsrapport geen melding worden gemaakt, tenzij de administratie zó slecht in orde is dat het verzwijgen daarvan als misleidend kan worden aangemerkt. Het begrip „interne controle” is in de Amerikaanse code weinig scherp omschreven; de schrijver tracht te verduidelijken wat eronder valt, en wijst erop dat de accountant in het kader van zijn controle slechts verantwoordelijkheid kan dragen voor de effectiviteit van de interne controle voor zover deze direct invloed heeft op de juistheid van de financiële administratie.

A IV - 2
E 741.23

The Journal of Accountancy, februari 1957

Auditing Electronically produced Records

Murray, J. R. — Tot nu toe produceren de elektronische administratiesystemen gegevens in dezelfde vorm en met dezelfde inhoud als gewone administraties; speciale vraagstukken bij de accountantscontrole kunnen dus alleen worden veroorzaakt door de bijzondere omstandigheden waaronder deze registratuur plaatsvindt.

Teneinde de effectiviteit van de interne controle bij een elektronische administratie te verifiëren, dient de accountant vrij veel te weten van de mogelijkheden en de werkwijzen van de elektronische verwerking, en misschien zelfs van de programmeringstechniek. De gebruikelijke interne controles welke bestaan in het vergelijken van de uitkomsten van verschillende personen of afdelingen ontbreken veelal bij een elektronisch systeem, omdat

dit één geheel vormt. Andere controle mogelijkheden kunnen echter hiervoor in de plaats treden.

De schrijver geeft aan, op welke punten in het elektronische systeem mogelijkheden voor interne controle bestaan en op welke wijzen deze mogelijkheden kunnen worden benut. Hij gaat voorts in op de betrouwbaarheid van de elektronische machinerie en geeft een uitvoerig overzicht van de technieken en methoden welke bij de accountantscontrole van een elektronisch systeem worden toegepast. Tot slot maakt hij enkele opmerkingen over de mogelijke ontwikkeling in de toekomst.

A IV - 3

The Canadian Chartered Accountant, februari 1957

E 741.23 : E 738.4

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

An Evaluation of Direct Costing

M u t h, F. J. — Indien de leiding van een onderneming slechts gegevens in handen krijgt betreffende de integrale kostprijs der produkten, is zij veelal niet in staat om op grond hiervan juiste beslissingen te nemen op het gebied van de prijsstelling, de verkooppolitiek etc. Tracht men dit tekort aan te vullen door de verschaffing van incidentele extra-comptabele gegevens betreffende het verband tussen de omzet en de kosten, dan ontstaat gevaar voor verwarring en verkeerd gebruik van deze cijfers.

Teneinde deze moeilijkheden op te lossen beveelt de schrijver aan, de kosten te splitsen in twee groepen: die welke verband houden met de omzet en die welke beter ten laste van de produktie in een bepaalde periode kunnen worden gebracht. De aan de leiding verstrekte gegevens hebben dan betrekking op beide groepen, maar de cijfers zijn zodanig gegroepeerd dat de invloed van omzetwijzigingen op de „directe kosten” afzonderlijk blijkt, terwijl de invloed van beslissingen op langere termijn op de overige kostencategorieën eveneens scherper naar voren komt. De techniek en de voordelen van deze methode van rapporteren worden vrij uitvoerig besproken.

Ba IV - 2a

The Controller, februari 1957

E 136.23

The Accountant and Inflation: Changing Price Levels

L e i t c h, J. R. — Hoewel de schrijver de bezwaren van het werken met „historische kosten” in een tijd van inflatie wel inziet, acht hij de alternatieven welke worden aanbevolen moeilijk praktisch toepasbaar. Hij gaat in op de bezwaren van het rekenen met vervangingswaarde voor de verschillende kostencategorieën, zowel van het standpunt van de calculatie als met betrekking tot fiscale vraagstukken. Zijn conclusie is, dat misschien de beste oplossing zou zijn om door te gaan met de „traditionele” waardering op „historische” waarde, maar de aldus verkregen gegevens aan te vullen met extra-comptabele cijfers omtrent het vermogen dat voor vervanging der activa tegen de geldende marktwaarde nodig zou zijn.

Ba IV - 2

The Accountants' Magazine, (Schotland), maart 1957

E136.322

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

The Scope of Automation

M o o s, S — Hier wordt een poging gedaan om na te gaan welke industrieën en welke bedrijven zich zullen lenen tot automatisering, in welk tempo deze zal kunnen voortgaan en welke invloed op de economische structuur van de productie ervan moet worden verwacht.

Wat betreft het verband tussen automatisering en bedrijfsgrootte wordt o.a. geconcludeerd dat het kleine bedrijf niet overal zal verdwijnen, maar dat in sommige sectoren door de hoge aanschaffingskosten van de geautomatiseerde machinerie op den duur alleen grootbedrijven zullen overblijven; in andere sectoren daarentegen zal het kleine en middelgrote bedrijf zich kunnen handhaven ondanks de automatisering.

Het effect van de automatisering op de vestigingsplaats van de industrie verschilt al naar het relatief gewicht der diverse vestigingsplaatsfactoren.

Wat betreft de toepasbaarheid van de automatisering in verschillende bedrijfstakken meent de schrijver dat velen deze te beperkt zien. In de bouwnijverheid, de scheepsbouw, de assemblage van allerlei industrieproducten, vervoer en opslag en vele andere sectoren is plaats voor vergaande automatisering, zoals uit recente experimenten is gebleken; hier- van worden gegevens vermeld.

Vrij uitvoerig wordt ingegaan op de mogelijkheden van de elektronische rekenmachine en op de automatisering van de administratieve arbeid.

De nieuwe mogelijkheden op dit terrein staan deels ook ter beschikking van kleinere bedrijven en andere gebruikers, daar dienstverlening door derden en verhuur van installa- ties in opkomst is.

Vooral op het terrein van de overheidsdiensten en de banken zal de hier plaatsvindende ontwikkeling grote veranderingen met zich brengen, doch ook voor handel en industrie is zij van grote betekenis.

Ba VI - 1
E 512.12

The Economic Journal, maart 1957

Hoe denkt het publiek over Uw bedrijf?

Putten, v a n d e r — Volgens onderzoeken bij de American Telephone and Tele- graph Company zijn de werknemers de meest effectieve krachten bij het tot stand komen van het publieke oordeel over een bedrijf.

Hoeveel aan de employé wordt verteld of hoeveel hij weet over het bedrijf is daarbij van minder belang voor zijn doeltreffend optreden als „ambassadeur van het bedrijf” dan de echte bevrediging welke hij in zijn vak ondervindt. De mening van de werknemer over zijn vak en het bedrijf werkt voorts niet alleen in op wat hij doet of zegt naar buiten, maar is ook van invloed op zijn bereidheid om van het bedrijf informatie te ontvangen. De vorm waarin en de wijze waarop de communicatie in het bedrijf plaatsvindt zijn van groot belang voor de mate waarin de feiten door de mensen worden opgenomen en verwerkt; de directe chef blijkt in deze communicatie een essentiële rol te vervullen en dient hiertoe gevormd te worden. Door praktische experimenten zijn diverse middelen tot verbetering van de communicatie met het oog op de „public relations” op hun uitwerking getoetst; over de uitkomsten van deze onderzoeken wordt in het onderhavige artikel het een en ander meegedeeld.

Ba VI - 1
E 641.291

Tijdschrift voor Efficiënte Bedrijfs Organisatie, maart 1957

Are Cooperatives Good Business?

K n a p p, J. G. — Onder coöperatie verstaat de schrijver elke vorm van samenwerking van personen of ondernemingen welke tot doel heeft aan de leden bepaalde diensten beter en voordeliger te verlenen.

Uitgaande van deze begripsbepaling geeft hij een schets van de enorme en veelzijdige ontwikkeling van het coöperatiewezen in de Verenigde Staten en een analyse van zijn functies in het geheel van de huidige Westerse maatschappijstructuur. Coöperatieve bedrijven worden gekenschetst als particuliere bedrijfshuishoudingen met een meer democratische inslag dan de overige ondernemingen. Hun waarde wordt veelal onderschat, grotendeels omdat het publiek er niet voldoende van weet. Wel brengt de coöperatieve vorm speciale problemen met zich, die voortvloeien uit de organisatievorm waarbij de nadruk ligt op zeggenschap „van onderop”; de hieruit voortvloeiende bezwaren worden uiteengezet. Ook de kapitaalvorming is veelal een vraagstuk.

Toch ziet de schrijver voor de toekomst belangrijke verdere toepassingsmogelijkheden voor de coöperatieve bedrijfsvorm, al kan deze niet volledig de plaats van andere vormen innemen. De coöperatie kan de functie vervullen van evenwichts- en veiligheidsinstallatie in ons economische stelsel, doordat ze binnen het systeem van de ondernemingsvrijheid een alternatieve mogelijkheid voor de bedrijfsvorm biedt.

Ba VI - 10
E 633.233

Harvard Business Review, januari-februari 1957

Science and Truth in Marketing Research

P o l i t z, A. — Hier wordt ingegaan op de vraag, hoe onderzoek naar de feitelijke re- acties van consumenten het best kan worden aangevat. Wil dit onderzoek enig werkelijk houvast voor de bedrijfspolitiek opleveren, dan dienen de resultaten kwantitatief te zijn en te berusten op het waarnemen van werkelijke reacties op bepaalde zorgvuldig gekozen psychologische prikkels. Men heeft weinig aan mededelingen van de consumenten zelf omtrent hun gevoelens of gedachtengang in bepaalde koopsituaties, o.m. omdat deze mededelingen altijd maar op één moment betrekking hebben en bovendien omdat de meeste mensen hun eigen reacties heel slecht kunnen voorspellen.

Aan de hand van praktijkvoorbeelden verduidelijkt de schrijver, op welke wijze een bepaalde psychologische hypothese door zorgvuldig opgestelde testvragen kan worden getoetst, veelal zonder dat de proefpersoon zelf weet waar het eigenlijk om gaat.

Ba VI - 12
E 641.254

Harvard Business Review, januari-februari 1957

An Approach to Selecting Economic Buying Quantities

L a n g, N. E. — Elke inkooptransactie brengt twee soorten van offers met zich mee: enerzijds die welke aan de inkoop zelf zijn verbonden en de prijs van het gekochte, anderzijds de offers verbonden aan het in voorraad hebben van de aangeschafte goederen. De bestelhoeveelheid dient zodanig te worden gekozen dat het totaal van deze beide bedragen minimaal is; dit is echter in de praktijk niet zo gemakkelijk te verwezenlijken.

Uitgaande van een bepaald bedrag aan offers per inkooptransactie en van een vast percentage per maand aan voorraadkosten, ontwikkelt de schrijver een tabel van optimale bestelhoeveelheden. Vervolgens geeft hij aan hoe ook kwantumkortingen in de berekening kunnen worden betrokken.

Met behulp van cijfervoorbeelden wordt het gebruik van dergelijke tabellen toegelicht en een beeld gegeven van de orde van grootte der langs deze weg te bereiken besparingen.

Ba VI - 15
E 641.251

The Controller, maart 1957

Kommende Wandlungen der Unternehmensführung und die prüfenden und beratenden Berufe

I l l e t s c h k o, Prof. Dr. L. — Hier wordt de ontwikkeling van de moderne administratie geschetst in het licht van de evolutie van de leiding der bedrijfshuishouding en de daarmee verband houdende automatisering.

Het knelpunt bij de bedrijfsleiding is de onmogelijkheid voor één mens om het gehele terrein te beheersen, dat met de dag veelomvattender wordt; dit leidt tot delegatie van initiatief, waarbij echter blijkt dat personen met „managers“-geschiktheid schaars zijn en bovendien de coördinatie van het geheel moeilijker wordt. Vorming van „managers“ is dus een brandend probleem, waarbij zowel aan de vrije beroepen als aan binnen de bedrijfshuishoudingen werkzame personen wordt gedacht.

Daarnaast echter scheidt de automatisering op administratief gebied de mogelijkheid om aan machinale geheugens en rekenapparaten een deel van het werk over te dragen dat de leiding ener bedrijfshuishouding vereist. Wil dit kunnen, dan dient het administratieve apparaat „instrument“ te zijn ter verschaffing van zo actueel mogelijke gegevens in elke gewenste groepering. De functie van „registratuur en geschiedschrijving“, welke van oudsher door de administratie werd vervuld, geraakt daarbij op het tweede plan.

Op de gevolgen van dit ontwikkelingsproces voor de accountantsstand en verwante beroepen wordt in het kort ingegaan.

Ba VI - 16
E 641.22 : E 512.12

Der Wirtschaftstreuhand. (Sonderdruck), 1 januari 1957

De invloed van automatie op het beheer van een bedrijfshuishouding

B o s c h, Drs. J. — Het gebruik van automatische productie-systemen in een bedrijfshuishouding heeft drie belangrijke gevolgen voor zover het gaat om het beheer. In de eerste plaats neemt de ingewikkeldheid van het technische productieproces toe; in de tweede plaats ontstaat er als het ware een continue stroom van onderdelen en materialen; in de derde plaats wordt de productie kapitaalintensiever.

Een en ander brengt mee dat planning, controle en commerciële research op de voorgrond komen en wel niet alleen bij het opzetten van een nieuwe bedrijfshuishouding maar ook nadat de fabriek in bedrijf is, daar de vaste kosten verbonden aan een automatische fabriek hoog zijn.

Drie organisatorische taken worden belangrijker, namelijk het pogen om de technische inflexibiliteit zoveel mogelijk te verminderen, het ontwerpen van een doelmatig systeem voor reparatie en onderhoud, en het streven naar zoveel mogelijk continue arbeid. Aan de hand van voorbeelden wordt elk van deze taken nader omschreven. Verder zal de leiding nieuwe technieken moeten invoeren, o.m. op het gebied van reparatie en onderhoud, ten aanzien van de marktanalyse, de vaststelling van optimale voorraden en de besparing op uitval. Misschien kunnen elektronische machines hierbij dienstig zijn.

De veranderde kostenstructuur onder automatie zal voorts de volle aandacht van de administratie moeten hebben. Op de hier naar voren komende vraagstukken wordt vrij uitvoerig ingegaan, o.m. ook wat betreft het benodigde administratieve personeel.

Tot slot worden enkele opmerkingen gemaakt over de wijze van betaling van de arbeid onder automatie.

Ba VI - 16

Maandblad voor Bedrijfsadministratie en Organisatie, februari 1957

E 641.22 : E 512.12

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Merit-rating in de praktijk

Akker, Drs. L. M. A. van den — Dit artikel is een poging om de ervaring van de schrijver op het gebied van merit-rating-systemen samen te vatten, waarbij uitsluitend wordt geschreven over de serieuze pogingen op dit gebied; zogenaamde merit-rating-systemen die zijn ingevoerd om hogere lonen uit te kunnen betalen, blijven buiten beschouwing.

In grote trekken kunnen de systemen op grond van de doelstellingen welke ermee worden beoogd, in twee groepen worden onderscheiden. Bij de eerste groep is het doel om met behulp van de verzamelde gegevens te komen tot de bepaling van het variabel loongedeelte. Bij de tweede groep worden de gegevens dienstbaar gemaakt aan het personeelsbeleid, en o.m. gebruikt voor selectie, instructie, opleiding, promotie en degradatie. Pogingen om in één systeem beide mogelijkheden te combineren blijken dikwijls te mislukken. In het algemeen bestaat er voor de mogelijkheden van de merit-rating-systemen in de tweede groep veel minder belangstelling dan voor de mogelijkheid in verband met de loonbepaling, hetgeen moet worden betreurd.

Nadat de directe nadelen van merit-rating in het kort zijn besproken worden ook een aantal bijkomstige voor- en nadelen behandeld. Vooral de bijkomstige voordelen - o.m. het automatisch aan het daglicht treden van de doelmatigheid van de organisatie op de lagere niveaus - worden meestal onvoldoende besef.

Het zou nuttig zijn, een nader onderzoek in te stellen naar de wijze van reageren van de meeste beoordeelden; hieromtrent is niet voldoende bekend.

De schrijver concludeert uit de weergegeven ervaringen dat de daarvoor in aanmerking komende bedrijven mogen verwachten dat bij invoering van een merit-rating systeem de voordelen zwaarder zullen wegen dan de nadelen.

Ba VII - 3

Sociaal Maandblad Arbeid, 20 maart 1957

E 641.215

Voordelen van collectieve beloningen

Bruza, V. — In een vorig artikel heeft de schrijver een lans gebroken voor collectieve beloningstechnieken, waarop van diverse zijden bezwaren tegen deze stelsels zijn aangevoerd. De individuele goede prestaties zouden niet voldoende kunnen worden gehonoreerd, en de zg. „drukkers” zouden voordeel trekken van de inspanning van anderen. In het onderhavige artikel wordt op deze punten nader ingegaan. De genoemde bezwaren zijn gedeeltelijk gegrond; doch individuele tarieven zijn slechts in beperkte mate en lang niet overal bruikbaar als middel om de belangstelling van minder actieve werknemers voor een hogere prestatie te wekken. Ook waar tarieven bestaan, zijn van het standpunt van het gehele bedrijf gezien vaak belangrijke productiviteitsverbeteringen mogelijk, welke door niemand naar voren worden gebracht omdat verbetering slechts het resultaat kan zijn van samenwerking van allen, van „teamgeest” in scheppende zin.

Het werken met „merit-rating” in dit verband voldoet dikwijls niet. Collectieve beloningstechnieken hebben in de praktijk een reeks van goede resultaten bereikt doordat zij eenvoudig en voor ieder begrijpelijk zijn en een voorwaarde voor de teamgeest scheppen. Ook kan men de premies differentiëren, terwijl „drukkende” werknemers automatisch door hun collega's worden gecontroleerd.

Ba VII - 3

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, maart 1957

E 641.215.2

Achtergronden van systemen van vooraf bepaalde tijden

Kossen, J. en R. E. Nijenhuis — Dit artikel bevat een korte schets van de ontwikkeling der methoden op het gebied van de tijd- en bewegingstudie en de arbeidsanalyse sedert Taylor en Gilbreth. Tegen deze achtergrond wordt in het kort aangegeven wat onder „systemen van vooraf bepaalde tijden” wordt verstaan, hoe deze systemen zijn en worden uitgebouwd en welke criteria dienen te worden gebruikt bij de beoordeling van hun bruikbaarheid.

Ba VII - 5

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, april 1957.

E 641.213.4